

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

*V edinosti in moči.

Proračunska debata v državnem zboru.

(Dalje. Govor dr. Ferjančiča.)

Mi smo hvaležni nasprotnikom slovenskega uradovanja, da so poskusili slovenski jezik iz sodnih sob izgnati, — mi smo jim hvaležni, da so se drznili to storiti, ker to je vzbudilo v slovenskem ljudstvu toliko nevoljo, da so se njegovi zastopniki v tej zbornici dvignili in zahtevali od justične uprave uredbe, ki bi naš nam nad vse ljubi materin jezik te sramote oprale, in justična uprava je v naredbi l. 1882. pripustljivost slovenskega jezika v uradu pripoznala. Jaz sem obžaloval, da ni tedaj justična uprava dalje segla: menim pa, da se na stališče nedopustljivosti slovenskega jezika v uradu ne bomo nikdar več vrnili, če uvažujemo njegovo razvitost in dokazano in od vlade pripoznano sposobnost za uradovanje.

Justična uprava je z omenjeno naredbo v bistvu le pripoznala, da je jezik slovenski dopustljiv in je pri tem tudi še starejše od nasprotnih vlad izdane in slovenskemu uradovanju jako blagovolne naredbe pozabljene otela.

Toda vse te naredbe, — in priznavam, da je bilo takrat to morda opravičeno, — stojijo le na stališču, da je slovenski jezik v uradu le toliko rabiti, kolikor je to mogoče in se dá storiti. Menim pa, da bi visoka vlada že danes morala in da bi lahko to stališče popustila. — Jaz sem popolnem prepričan, — da je znanje slovenskega jezika mej sodniki bolj razširjeno, kakor se misli. Jaz sem celo prepričan, da če bi vlada imperativno zahtevala slovenski jezik, bi se ji ne bilo treba bati, da zadene na take težave, ki bi kazale, da je bil ta korak prezgoden.

Jaz pravim, slovenski jezik je mej sodniki bolj zastopan, bolj poznan, kakor se navadno misli, toda to se ne pokaže na dan. Marsikateri slovenskemu uradovanju naklonjeni uradnik uraduje nemški, ker si noče natvezati nevolje svojih predstojnikov, kakor bi se to v mnogih slučajih zgodilo in ker se ne more od vsakterega zahtevati, da bi se za to, kar spozna za dobro in pravično, možato potegnili v nemar puste vse neprilicne okolščine.

Zopet drugi slovenskemu uradovanju

neprijazni uradniki se uče na tihem slovenski jezik in iz lastne izkušnje lahko rečem, da sem večkrat tam našel znanje slovenskega jezika, kjer sem to najmanj pričakoval. — Toda ti uradniki bi prišli v protislovje s svojo preteklostjo, če bi najedenkrat začeli slovenski uradovati. Ti uradniki pa iščejo tudi vsakoršnih izgovorov, da bi se izognili slovenskemu uradovanju.

Ugovarja se, — da Vam navedem slučaje, ki sem jih pri sodstvu sam doživel, — da vodja zemljiških knjig, nekdanji feldvebel ali vahtmajster ne zna slovenski, torej se ne morejo zemljejknjižne prošnje slovenski reševati in manipulirati, — ide se pa še dalje in se reče, perovodja, diurnist, ki na mesec 25—30 gld. prejme, ne zna slovenski pisati, torej se ne more slovenskih zapisnikov pisati, — vendar se ne poskusi slovensčine zmožnega diurnista si pridobiti. (Čujte! na desni.) Na tak način so slovenskemu uradovanju večkrat na poti manipulativni uradniki, vzeti iz vojaške službe, in — diurnisti.

Naj še omenim okolščino, katere primerno razvijanje slovenskega uradovanja izvanredno ovira. To je način, kako se postopa pri imenovanju avskultantov.

Nadsodišče Graško imenuje avskultante v oni vrsti, v kateri so štopili v sodno prakso. — Ne dá se tajiti, da je to v obče pravo načelo. Vendar se je treba za pravosodne namene pri imenovanju na najnižja sodniška mesta tudi na druge lastnosti prebivalcev ozirati, katere jim omogočijo, da ob svojem času zadostemu, bar se od njih tirja.

Dalo bi se na primer za štajersko izražati, koliko avskultantov v štajerskem statusu bi moralo biti večjih slovenskega jezika. To je prašanje, ki se ravna jedino po potrebi. — Kako se to izračuna, je vse jedno. — Če se v poštev jemlje razmerje prebivalstva 700.000 Nemcev proti 400.000 Slovincem, torej 7:4, morali bi biti mej 11 avskultanti 4 slovensčine zmožni. To pa ni tako, skušnjava in status učita, da vlada mora v statusu jako nisko segati, če hoče nastaviti adjunkta na slovenskem Štajerskem, večkrat zadene petnajstega, dvajsetega, zakaj? Ker prednji devetnajsteri niso slovensčine zmožni. (Čujte! na desni.) Ti devetnajsteri pa vendar uživajo adjutum in vendar ni potrebe za toliko le nemščine zmožnih avskultantov.

Vsled tega postanejo praktični, ki so slovensčine zmožni, kar avskultanti in dosežejo še kesneje adjutum. Avansirajo sicer prej za adjunkte, kakor nemški, vendar morajo po 2 do 3 leta čakati, kakler prejmejo adjutum in ker so po večem iz kmetov, ni pričakovati, da bi po 16 letni učni dobi šc 2—3 leti državi zastoj služili. Jaz menim, da bi se ta neprilika odpravila, če bi se v interesu stvari in glede na potrebo že pri imenovanju avskultantov ozir jemal na jezikovno zmožnost. Dovolil si bom o tem predlagati resolucijo in prosim, da se podpira in ob svojem času sprejme.

To sem si dovolil v obče navesti. Kako pa je pri nas z jezikom in ravnopravnostjo v uradih? Kako je v političnih, finančnih in drugih uradih, ne bom razpravljaj, čeravno bi jako mikavno bilo, če bi hotel govoriti o tem, kako je neka politična oblast mojega volilnega okraja društvom, ki so prosila, da bi se jim slovensko dopisovalo, z žandarmi do živega prišla. (Čujte, čujte! na desni.) Ostal bom, kakor sem rekel, pri justici, pa tudi tu se ne bom mudil pri malenkostih, zaradi kakoršnih se je tožilo na oni strani že v budgetnem odseku, da je neko češko sodišče na neko rešitev le češki pečat pritislilo. Gospoda! nemški pečat nas ne tišči močno, mi ne dvomimo o provenienci dostavljenih nam listin, da bi si morali ogledovati jezik na pečatu. Provenienca nam je dovolj dokazana po uradnem slugi, ki je v okraji poznan. — Jaz bom marveč govoril o razmerah, iz katerih se bode razvidelo, da se pri nas glede slovenskega jezika najprvotnejši pojmi prava in postavnosti v nemar pušajo (Čujte! čujte! na desni) posebno, če si predložimo one v začetku navedene besede Nj. prevzvišenosti predsednika najvišjega sodišča.

Ozrite se na katero koli postavno polje, sezite po §. 13. sodnega reda, kateri pripušča v pravdi v deželi navadni jezik, — glejte na §. 4. ces. patenta o neprepirnem postopanju, kateri govori o jezikih pri sodišči navadnih; vzemite slednjič §. 163 kazenskopravnega reda, kateri uravnjuje jezikovo prašanje v kazenskem postopanju in govori o sodnem jeziku — povsod najdete, da kakor pred več kakor 100 leti po sodnem redu, tako s patentom od 9. avg. 1854. o neprepirnem postopku in

ravno tako s §. 163 leta 1879. prijavljenega kazenskega postopnika, da se slovenskemu jeziku vrata sodišča zapirajo.

(Dalje prih.)

Duhovščina in Trentinstvo.

(Konec.)

Zato priporoča „Austriacus“, da se izpolni želja nadarjenega župana Tridentinskega Pavla Osz-Mazzurana, da se skliče enketa ter da večina deželne zbornice potem z ljubeznijo in pravico izpolni po mogočnosti želje Italijanov, koje se sploh izpolniti morejo in sicer predlaga na strani 31. svoje knjižice: 1. Razširjenje oblasti c. kr. dvornega svetnika v Tridentu; 2. določanje postotkov deželnih dohodkov, koji se imajo porabiti izključljivo za gospodarstvena podvzeta na Tridentinskem in 3. ustanovitev poverjenstva za upravo tega denarja v Tridentu pod predsedništvom c. kr. dvornega svetnika.

Nasproti pa se morajo popolnoma strinjati s temi koncesijami, koje se ozirajo samo na gospodarstveno dobro Tridenta, tudi ta le načela: Pridrzanje deželne celokupnosti, pospeševanje produk v nemščini v šolah in podpiranje onega prebivalstva, to je kmetskega, koje pripada avstrijskej stranki, posebno pa se more zatreti podpihovanje kmetskega stanu po italijanskej duhovščini. Z eno besedo: Popolno razumenje gospodarstvenih potreb dežele, in zatiranje agitacij, koje imajo edino svrhu podpirati narodno-italijansko idejo.

Pisec te knjižice ni neobčutljiv političen egoist, ampak govori nasprotno iz iste jako človekoljuben duh, ker pravi: Kdor je več let živel v tej deželi, spozna mogočnost občutka za Italijo ter razume enaka čutila kakor nekaj popolnoma naravnega. Ako se pa vidi, kako se razvijajo iz kulta „belle Italije“ aspiracije iredente, ako se pomisli, da se želje iredente ne razširjajo samo čez takozvani Trident, potem se pojavi narodna reakcija, ker se spozna, kakšna nevarnost preti lastnemu domu.

Tudi naj se nikar ne reče, da je iredenta majhna, ampak ona ni — kakor pravi pisec o Italiji, nikakor samo stvar

PODLISTEK.

Poezije.

Zložil Josip Pagliaruzzi-Krilan.

V Gorici založil Anton Klodič-Sabladoski.

Pod tem naslovom izšla je pred nekajimi tedni prva knjiga Pagliaruzzi-jevih del in slovenska književnost obogatela je za zvezek lepih globokočutnih pesni, iz katerih nam veje prava čista pesniška duša. Kder koli odpreš knjigo, vsaka pesen, vsaka vrstica izraža prave, resnične čute, opisuje ti vtiske zunanjega sveta na čisto in idealno pesniško dušo. V vseh pesnih ni nič prisiljenega, nič nenaravnega; vse kar nam v stihih opeva, bodisi žalostno ali veselo, to je pesnik sam čutil in trpel ali pa videl druge čutiti in trpeti. Svojega bližnika usoda, bodi si srečna ali nesrečna, segala je pesniku globoko v srce, z svojim bratom se je veselil, ako je videl veselega, pomagal mu je nositi gorje, ako ga je videl v žalosti in bedi. Kakor vsak pravi pesnik, izlil je tudi Pagliaruzzi vso svojo dušo v pesni svoje. Čitajoč nehoti prestopiti ter zamakneno zreš v to veliko, plemenito dušo, v to blago, nežno srce, v ta neoskrbeni hram božanstvenih idejalov in žive, požrtvovalne ljubezni. Kako nežno ljubi on svojo mater, svoj rojstveni kraj, kako sočutno deli z svojim bližnikom gorje, katero nam slika s tako žarkimi besedami,

da uname vsa človeška srca za nesrečnega brata.

Da moreš prav razumeti tuje gorje, trpeti si moral sam. Tudi našega pesnika zadela je bridka nesreča, izgubil je mater, katero je ljubil z vso silo svoje duše in od tistega časa ne more se več veseliti življenja. Zastoj ga vabijo prijatelji v svojo veselo družbo, kjer naj bi užival svojo mladost, dokler je še čas, pesnik je žalostno zavrača:

Kako vesel bi bil, ko vi,
Kako bi živel z Vami,
Ko srce žalost mi polni
Po moji dragi mami!

Ne kjer šumi mladost in vre življenje, njegove misli silijo tja, kamor ne sega posvetni hrup, tja, kjer trudni potniki mirno spe večno spanje.

Tam

— tako mi ne razsaja
V nesrečnih prsih več gorje,
Tedad bolj mirno mi postaja
To prerazburjeno srce.

V samoti išče zavetja, tu premišlja svojo togo in daje v solzah duša svojim bolečinam.

Zató iz sveta jaz bežim
V naročje tvoje sem, samota,
Na skrivnem tukaj se solzim
In lajšam si gorjé, sirota.

In našel je uteho, udal se je v svojo usodo. Srce mu ne krvavi več tako.

Dobrotni Bog ti moč je dal,
Da si ta strašni vdar prebilo,
On bo ti še moči dajal,
Da boš hudo gorje nosilo.

Tolažbe in moči v svojej nesreči zajema tudi iz narave, kjer vidi ponosno drevo rasti sredi skalovja, čez katero buče razlucene vode, a drevo stoji in kljubuje viharjem in valovom. O misli na to drevó vzmoži se pesnik

Z močjo novó spomin tvoj žile,
Sè srčnostjo mi duh navda,
Stal trdno bom sred divje sile,
Ko ti drevo, tu sred voda!

Premagal je pesnik svojo preveliko žalost, zadobil zopet moč čez svoje čute ter spravil v sklad razum in srce. Sedaj mirneje gleda v svet in bolje vidi in razume, kaj se tu godi. Njegovo srce, ki je samo toliko trpelo, sedaj je še bolj dostopno tujim bolečinam in še živeje čuti tuje gorje.

Neke nedelje prišel je v cerkev, stopil je v temen kot; z višave donel je glasen zbor. Petje pretreslo mu je s čarobno močjo srce, pokleknil je in sklenil roke v pobožno molitev. Spomnil se je prestanega trpljenja in z solzami v očeh prosil je Boga,

Da mine mi v prsih gorjé,
Zvedri se okó temné.
A vzlásti
Jaz prosil iz vsega srca
Boga sem, da mojih nadlóg,

Da mojega hranil gorja
Bi tebe dorotni Bog.

Pesnik tudi neizmerno ljubi svojo gorato domovino, težko se loči od svojih hribov, od šumečih slapov, zelenega polja in od rojstvene vasi. Ko se pa mora ločiti od njih, kliče jim v slovo:

In koder bom hodil in bival jaz
V vseh krajih široke zemlje,
Na vaju bom mislil poljé in vas,
Na vas, oj goré in vodé!

Pesnik pozna predobro svojo občutljivo srce in ve, kako mu je hudo, videčemu tuje nesreče. Rad bi ukrotil nemirno srce, ki ga žene mej svet; ve da ga tam čakajo same prevare. Rane, ki jih zadá spoznanje njegovemu srcu, pride lečit domov.

Nazaj iz širokega ti sveta
Prítečeš v dolino malo —
A spremljal te bode spomin gorja,
Ki v sveti si je izpoznalo.

In res komaj je prišel mej svet in že je videl toliko žalost, da ne more več biti vesel, kajti:

Kako bi mogel mirno zreti
Jaz brata svojega gorje?
Kakó veselo mogel peti,
Ko njemu bol mori srce?

In duša mu res hrepeni po planinah, vse misli silijo tja gori, v mestu, v ravninah mu je težko živeti, zato prosi:

Dajte mi planine moje,
Dajte moje mi gore!

kake stranke, temveč vsega ljudstva od zadnjega težaka do ministra. Vse besedovanje o posrečenju ljudstva mora prenehati, kajti Trident mora ostati avstrijski, ker je obramba proti vedno napredujočemu italijanskemu elementu, on je tako rekoč kakor Lorena, enaka Alzaciji — Bolzanu-Meranu in prav tako, kakor je bila napčena politika nemške slabosti izgubiti Alzacijo-Loreno, koje ste si morali zopet pridobiti po potokih nemške krvi, prav tako bi bilo znamenje žalostne slabosti, ako bi se stisnil nož v roke italijanskim Tirolcem samo iz golega nagiba to ljudstvo osrečiti, kajti poprej ali pozneje morala bi se lahko mišljeno zapuščena zemlja — ako ne po mirnem potu — z mečem zopet pridobiti in to iz vzroka lastne obrambe in v interesu ne samo Avstrije, temveč vsega nemškega naroda.

Našim tržaškim oblastim pa priporočamo posebno to knjižico, kajti društva, zastave, obleka „ginnastice“, fanfare, odgoja otrok, sploh vse, kar znači italijansko narodno gibanje v Tridentu, podobno je tukajšnji italijanski stranki kakor jajce jajcu. Vidi se, da se dela tukaj kakor tam po enem dogovorjenem načrtu. Najnovejši dokaz temu je društvo „Pro Patria“ in napad na našo slovansko duhovščino. Tedaj, pozor!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Spomenica, katero so slovenski državni poslanci pred zaključem državnega zbora izročili grofu Taaffeju, in o kateri smo bili že omenili, ima neki te le točke: 1. Vredba ljudskih in srednjih šol v smislu, kakor je poslanec Kljun v proračunski razpravi predlagal in kakor so se glede srednjih šol v poslanskej zbornici že sprejele resolucije. 2. Naprava obrtnih šol in obrtnih strokovnišč. 3. Pri vseh javnih uradih, naj bodo katere koli vrste, nastavljanje uradnikov in javnih upravnikov, ki so slovenskega jezika v besedi in pismu zmožni. 4. Zgradba dolenske železnice. 5. Odločne naredbe in zdatna podpora vinogradstva zoper vedno širčo se trtno uš. Ta spomenica se je poprej predložila parlamentarne komisiji desnice in je v tej posebno grof Hohenwart zahteval slovenskih poslancev prav živo priporočil.

V Prago so včeraj prišli ameriški Sokoli; vsi česki časniki nujno priporočajo ljudstvu najlepši red. Českim učencem srednjih šol je bilo strogo prepovedano, udeleževati se pri svečanostih.

V Krakovi se je 14. t. m. z veliko slovesnostjo odprlo novo vseučilišče. Udeležili so se te slovesnosti ministra Gautsch in Dunajewski, deželni namestnik, rektor Tarnowski, častni doktorji, deputacije, dostojanstveniki, profesorji in velikošolci. Po maši, katero je bral škof Dunajewski, napotili so se vsi v novo vseučilišče. Tu je naučni minister rektorju izročil ključ, škof pa poslopje blagoslovil. Navdušeno so potem govorili škof Dunajewski, minister

On ne ljubi samo ožje svoje domovine, pesnikovo veliko srce bije za širno slovansko zemljo. Posebno tužna osoda naših bratov na Balkanu, katerim je prisojeno robovati Turku, dojmila se je pesnikove duše. Vsi narodi vesele se svobode, vsak je gospodar v svoji hiši, le Slovana davi divjaška pest, v težke spono so ga ukovali, zaple mu pot do svobode in omike. A tako ne sme ostati, začelo se je daniti tudi na Balkanu, raja zbudila se je iz težkega sna; zdrobiti hoče svoje okove in osvoboditi se. In pesnik povzdigne svoj glas ter kliče svoje rojake bratom na pomoč:

Na noge, hrabri vi junaki,
Na noge, bratom na pomoč,
Ki jih pod turškimi divjaki
Obdaja robstva tužna noč!

Šli so, bili se, prelili so svojo kri, da bi osvobodili svojo domovino, a glejte, tu se oglašajo mogočni sebičnejši, evropski narodi, ter kličejo; nazaj v turško robstvo, za vas ni svobode! Sveta jeza popade pesnika, in vpraša se: Je torej zastoj ves naš trud in boj in kri! Ne, to ne more, to ne sme biti, ako nam je ne daste, priborimo si svobodo sami! Zato le

Molčite vi, ljudje, molčite,
Kaj vpitje vam pomaga to?
Če še tako se nam grozite,
Nikdar več rob Slovan ne bo!

V tem svetem boju za častni križ in svobodo zlato končal je pač mnog junak

Gautsch, rektor Tarnowski in mestni župan. Nazadnje se je podpisalo odprto pismo in rektor je izjavil, da je odprt Collegium novum.

Na Hrvatskem je pri volitvah v deželni zbor z veliko večino zmagala narodna ali vladna stranka, čemur se ne more čuditi nikdo, komur je znan vladin pritisk in sploh zamere na Hrvatskem. — Zagrebški župan dvorni svetovalec Badovinac je bil suspendiran zaradi tega, ker je bil v Zagrebu za kandidata postavljen. Kaj takega se doslej še nikdar ni slišalo, pripetilo se je le na madjarskem globusu! Madjarom ne moremo kratiti te — slave!! Volitvi v Brinji in trdnjavi Ivanice ste bili odloženi, po trditvi vladne stranke zato, ker so se godile nezakonitosti, po drugih poročilih pa vsled tega, ker se je pokazalo, da vladna stranka propade.

Vnanje dežele.

V Belgradu je prebivalstvo pozdravilo novo ministerstvo z velikim navdušenjem. V klubovih prostorih mu je liberalna stranka napravila ovacijo. Ljudstvo se je valilo po ulicah in klicalo živio novemu ministerstvu, Srbiji in Rusiji, smrt Garašaninu, pred katerega stanovanjem se je zbralo mnogo ljudstva ter mu okna pobilo. Straže so bile sicer uže poprej postavljene pred njegovo hišo, a bile so preslabe, da bi mogle bile izgrede ubraniti. Garašanin je devetkrat z revolverjem ustrelil skozi okno in neki ranil nekega dijak. Ko je prišla žandarmerija razšla se je množica.

Kralj je izdal ukaz, s katerim se skupščina razpušča; nove volitve pa še niso razpisane. V belgradijskih diplomatskih krogih se govori, da je nemški poslanec grof Bray pritiskal na to, da se Garašaninu vzame ministirovanje. Ako je to res, potem je to nov dokaz, da Bismark dela na razpor mej Avstrijo in Rusijo, da potem, ako se uname vojna mej tema državama, dobi prosto roko in plane na Francoze. Zato pa bi Avstrija najbolje storila, da se, dokler je še čas, poboga z Rusijo glede vshodnjega praskanja. Čas hiti, naj ure ne zamudijo! Rističeva vlada ne bode prijateljica Avstriji; na Bolgarskem ne bo dolgo ulekel Rusiji protivni veter; Črnagora se klanja caru, Macedonija se zanaša na Rusijo. Razmere so tedaj jako ozbiljne. Zelo se vara Avstrija, ako ima vero v Bismarka; če se Avstrija zaplete v vojno z Rusijo in Bismark plane na Francoze, gotovo si pridobi zopet Italijo za-se, za kako ceno, tega ne vé le on in irendenta, to vemo vsi.

Za vojnega ministra je bil imenovan Gruič, sedanji poslanec v Petersburgu.

Iz Sredca se 14. t. m. poroča, da je turški poslanec Riza bej bolgarskej vladi izjavil, da je turška vlada to misli, da zdaj ni ugoden čas za sklicanje sobranja i da ona svetuje, naj se odloži. Po poročilu od 15. t. m. pa bolgarska vlada ne misli tega sveta poslušati ter je izrekla željo, naj bi zastopniki zunanjih vlad za čas zborovanja prišli v Trnovo. Ni pa še znano, ali se zastopniki tja napotijo.

Ruska vlada je izjavila, da je Kerki za to zasedla, da zavaruje novo železnico v srednji Aziji.

mlado svoje življenje. Pesnik joče na grobu dragega prijatelja, ki je pustil svoj dom in družino svojo, da bi rešil sužnega si brata iz turških pesti. Plačal je to blago podjetje se svojim življenjem in pesnik je edini, ki ga je izročil materi zemlji, edini on! Tovariš zvesti le je tožil, Na zgodnji grob solzico.

Z bojišča peljejo ranjene vojake domov. To so pač tožni vlaki, ni slišati z vozov ni petja ni smeha ni vesele govornice, samo ječanje in stokanje ranjenec zvoniti na ušesa. Ustavijo se pred malo vasico, in ljudje hite, da postrežejo z jedjo in pijačo nesrečnejšem. Mej množico je tudi siva ženica, ki bi rada pomagala bolnim junakom. Že stopi v voz, v kotu leži mrtvaško bled mladenič, boreč se smrtjo. Szadnjimi močmi upre svoj pogled v ženico:

Radost mu lice spreleti:

„Oj mati, z Bogom!“ — zašepeče —

In mrtev že pred njo leži . . .

Bolesten krik se krog razlegne,

Potem ni čuti več glasú,

Ženico pa vojak odtegne

Mrtvo z nad mrtvega sinu.

To svidenje je nesrečno mater umorilo. In kako ne bi je, saj je bil on edini, katerega je ljubila, on edini, ki je ljubil njo in za njo skrbel. Sedaj nema nikogar več, sama ne bi mogla živeti.

(Dalje prih.)

V italijanskej poslanskej zbornici je 14. t. m. zahteval vojni minister 20 milijonov kredita za vojaške troške v Afriki, kakor tudi sestavo vojnih krdel za posadke v Afriki.

Mej Francozi in Rusi se je v zadnjih letih začelo gojiti prijateljstvo in politična vzajemnost. To ni čudno, ker je čisto naravno in obema državama neizmerno koristno. Čudno je le to, da se to uže zdavno ni zgodilo in da so Francozi morali prebiti toliko skušenj, nesreč i narodnega ponižanja, predno so prišli do spoznanja, da jim je prijateljstvo z Rusi potrebno. Napoleonu prvemu je rodila zgorela Moskva nesrečno bitvo pri Lipsiji, Napoleonu tretjemu je Sebastopolj rodil Sedan. Lipsija in Sedan ste imeni, naj-ernejši v francoskej zgodovini, otemnili ste njih „gloire“, na kateri so tako ponosni ter naložili francoskemu narodu neizmerna bremena, neizmerno nesreč. Pregovor pravi, da človeka nesreča zmordri; če velja to tudi o narodih, potem je soditi, da zmordri tudi Francoze. Njihova zunanja politika je iskala „gloire“ v oddaljenih zunanjih deželah, kder je veliko žrtvovala, a žela ni nobenega dobička, s tem pa je odgajala Prusijo, da je stopila Francozkej na vrat ter jo ponižala tako, da sama ne more več madeža oprati. Zato je naravno ter se ni čuditi, da Francoska išče prijateljstva z Rusi, kateri je nikoli niso sovražili pri vsem tem, da jih je samovoljno napadala in v državnem razvoju ovirala. Ona je sprevidela, da le v prijateljstvu z Rusi more dospeti zopet na tisto stopinjo, na kateri je poprej bila i na katero je po naravi poklicana; brez tega prijateljstva jej bo vedno nad glavo visel nemški meč. Sicer ni več na Francoskem vojni minister Boulanger, ki se je preočito prizadeval za zvezo z Rusijo, a na tem ni toliko ležeče, ker Boulanger ni vzrok, da Francoz roko daje Rusu, ampak vzrok so Nemci, ker tisti dan, ko so stili francosko gloire, odprli so Francozom pot v ruski tabor. Vse to vidijo tudi Nemci, in zato je Bismark v zadnjem času svojo politiko močno predrugačil; spraval se je s papežem, Rusiji dal prosto roko v Bolgariji, vojaštvo silno pomnožil ter na vse moči dela za prijateljstvo z družimi državami, posebno z Rusijo, le mej Avstrijo in Rusijo bi rad povzročil svado, kar pričajo posebno njegova razodevanja, kakor n. pr. tajna pogodba mej Avstrijo in Rusijo za trajno zasedbo Bosne in Hrečevine. To pa dela iz tega vzroka, da dobi prosto roko in plane zopet na Francoze, dokler ti niso Nemčije v moči nadkrilili.

Turški sultan neče podpisati z Angleško glede Egipta sklenene pogodbe, on zahteva, da se predrugači tista določba, ki Angleškej daje pravico, deželo v gotovih primerljajih zopet zasesti. Angleška vlada pa tega neče dovoliti in raji se odpove vsakej pogodbi, nego omenjenej pravici. Zdi se, da sta francoski in ruski poslanec sultana pregovorila, da se je postavil zoper pogodbo, praša pa se, ali sultan ostane stanovit, ker Angleška ponuja novcev, Turčija pa novcev vedno potrebuje, in zato je prav lahko mogoče, da sultana ta vaba omami, stegne roko po novcih in pogodbo podpiše. S tem pa stvar ne bi še rešena bila, ker gotovo, da Francoska in Rusija te pogodbe nikakor ne priznati.

DOPISI.

Iz sv. Ivana, 15. junija. Po dolgem času smo zopet čuli na da S. R. T. po končanej procesiji v pivarni „Aurora“ naše vrle cerkvene in pevce pevskega društva „Zora“ skupno naše narodno-slovenske pesme prepevati; v srce nas je ganilo, ko smo slišali petje naših vrlih Svetoivancev.

Tudi nas „Zoraše“ je veselilo, da smo se v takem mnogobrojnem številu skupili, ter zopet naše stare zборе prepevali. Nadejati se je, da se na dan procesije svetoivanske zopet snidemo, ter se bodo čuli zopet krepki glasi naših prs. Tedaj „Zoraši“ in cerkveni pevci, preporočamo vam, da se v mnogobrojnem številu udeležite svetoivanske procesije.

Lepo se mi cerkveni in Zoraški pevci zahvaljujemo za lepi pozdrav našega vrlega narodnjaka, g. podpredsednika pevskega društva „Zora“, Josipa Negode, koji je tako navduševal društvo pri „Aurori“ na dan S. R. T. Ista zahvala gre tudi vsem nazočim gospodom, za njih dobrosrčnost. Bog jih živi!

Trstenik, 15. junija. Navadno se po okolici tržaškej spreved S. R. T. prvo nedeljo po sprevedu v Trstu opravlja. Ker

se rad pridružujem takim slavnostim, sem se letos po naključni napotil v Barkovlje, kajti tam je bila redka svečanost ali spreved, ki se lahko z mestnim meri. Videl sem mnogo ljudstva, dve prav lepi, novi cerkveni zastavi, vredne 1300 gld., katere je č. g. župnik Ivan Černe mej svojimi vernimi farani nabral. Pomislite da tu ne stanujejo imoviti gospodje, ampak z malo izjemo le delalski stan, ki si je moral pri ustih pritrpati, da je mogel svoj dar na altar Gospodov položiti. Spreved je vodil č. g. monsignor I. Černe z asistenco dveh gg. duhovnov iz Trsta. Godba pešpolka št. 61. je svirala. Pevci barkovljanski so se zopet skazali, da so v istini pevci. Kakor radovednež prašam necega Barkovljana: Kedo pa te troške plačuje? ker godba, pevci, streljanje z možnarji pri sv. evangeljih, svečava, štirji lepi altarji, to nekaj stane. Odgovoril mi je: Za godbo skrbijo naši fantje z svojim darom, za evetice dekleta, za streljanje možje in za drugo pa vsak nekaj in to le z veliko skrbjo in prizadevanjem našega neutrudljivega č. g. župnika Černeta. Da, odgovoril sem mu, tisočkrat hvala in srečno selo, ki takega dušnega pastirja ima in še srečnejše ovčice, katere za njim hodijo. Pa zopet mi je prišlo na misel, v barkovljanskej fari stanujejo Slovani in Slovan nema tekmovalca, on je bil in bode zvest pravej veri in svojemu carju, naj ga še tako tlačijo nadloge, on ostane skala proti valovom liberaluštva in sovražnikom Avstrije. Vedež Trsteniški.

Iz Gabrovice na Krasu, 13. jun. 1887.

Pred nekimi dnevi se je v naši občini vršila volitev novega starešinstva in tudi župana, ker je starega starešinstva triletna doba že minola, ko je bil župan slavnoznani trgovec g. A. Koliko je on storil za zboljšanje materialnega stanja v naši občini, to je vsem dobro znano, zato pa tudi bi ga radi hvaležni občinarji zoper njegovo voljo spravili v začasni pokoj, a vlezaslužni župan drži krepko svoje častno žezlo z obema rokama in si ga ne da izpuliti z lepa. Poglejmo pa, kako se je godilo našemu vrlemu narodnjaku v dan volitve.

Nastopil je osodopolni dan volitve, kateri je imel odločiti osodo našega župana, bo li visoko čast županstva še mogel obdržati, ali ga brezumni in liberalni občinski jeziki zavržejo in odstranijo.

Napočil je volilni dan. Volilna komisija se zbere v občinski pisarni. Tudi volilci niso zamudili postavne ure, prišli so v obilem številu iz vseh treh razredov; slednjič stopi tudi župan v pisarno s polno sapo in zre srpo po malo zaupnih volilcih. Prvi volilci so bili iz tretjega razreda, po številu največji, ki je sestavljen iz same demokratične stranke. Zdalj otka prvi glas na povelje komisije in izusti tako pretirano besedo, da po njegovem menenju bi bil vsak občinar sposoben za župana, le bivši župan ne. Našemu županu je jelo vroče prihajati, pa ko bi uže bilo pri tem ostalo, ali nasprotni glas prvega volilca okuži mahoma vse tri razrede in naš bivši župan je padel.

Kaj je tedaj ostalo obupnemu županu? Dobi si nekaj privržencev in ti so svet imeli, kako bi se protestiralo proti volitvi. Ali volilci so postavno volili in izvoljeni bili; kako bi se tedaj našel vzrok? Našel se je v našem poštenem cerkovniku, njemu se očita, da on, kot cerkveni služabnik, ne sme z občinskim starešinstvom v dotiko priti. Ako tedaj zaslede kje v državnem zakoniku paragraf, da cerkvenik zaradi svoje službe ni volilec, bode se on pokoril za svoj glas, kerga ni privoščil našemu županu in stari g. župan pride bojda v staro čast, ker se tako teško loči od nje. Domoljub.

Komen, 17. junija. Dolgo časa, čestiti bralci, čitali ste iz Komna le vesele dopise, zdaj pa nekaj, kar nas Komenčane jako žalosti, namreč: V petek, 3. t. m., nam je nemila smrt ob 3. uri zjutraj vzela enega rodoljuba in slovanskega sovdanika, Alojzija Bandelja, krčmarja in mesarja, največjega komenskega posestnika, pravega Slovence in podpomagovalec ubogih. Po dolgotrajnem trpejenju umrl je v svojej najlepšej dobi, ljubljen in spoštovan od vsih. Pogreb je bil 4. t. m. ob 4. uri popoldne jako krasen z asistencijo štirih duhovnikov. Udeležila se ga je velika množica ljudstva, vsi c. kr. uradniki, žandarmi in finančni stražniki, kakor tudi pevci, kateri so na rakvi rajncega tako občutljivo peli, da je marsikakega priučujočega do solz ganilo, za kar se jim moramo prav presrečno zahvaliti. Posebno se pa tukaj zahvaljujemo vsem tistim, kateri so se po

greba tako mnogoštevilno udeležili, ter tako rajncemu zadnjo čast izkazali, kateremu lahka naj bo hladna zemlja!

R. K.

Gorica, 15. junija. (Svečanost blagoslovljenja zastave slovenskega katoliškega bralnega društva v št. Ferjanu v Brdih.) V vsakem oziru lep dan bil je 12. t. m., ko so nam Brda pokazala navdušenost za narodno stvar, pravo oliko, udanost do domovine naše in nepremagljivo zvestobo do mogočne avstrijske hiše in presv. cesarja. Pohvale nam ni dovelj, da bi ovo krasno slavnost obširno in dostojno opisali. Vse, kar sem tam videl in čul, vse je bilo tako lepo, vse se je vršilo in vedlo tako redno, pošteno in dostojno, da je bilo človeku pravo veselje. Veselica je bila prav ljudski tabor, ki je pričal, da se s ponosom imenovati smemo Slovenci. Nas goste pa so dragi Brici s tako naravno priljudnostjo in ljubeznivostjo sprejeli, da jim izrekam v imenu vseh tu s temi slabimi vrticami izraz presrečne zahvale.

Napotil sem se že na jutro na lepa in v plodovitosti svoje divna Brda. Vas je bila okrašena zastavami. Ljudstvu se je bralo iznenadno veselje. Po sv. maši, katero je služil pred. g. profesor dr. Sedej iz Gorice, vršilo se je blagoslovljenje po pred. g. Fran Kušuta, dekanu ločeniškem, kakor pooblaščenec nj. eksc. mil. knjeznadškofa dr. Zorna. Kurnica je bila visokorodna baronica Formentinijeva in kum prečest. g. župan pl. Fabris. Pričevali so odborniki kat. bral. društva, zastopnice št. ferjanskih deklet, podpredsednik „bralnega in podpornega društva“ iz Gorice in jeden odbornik „Slovenske čitalnice“ goriške. Govor pred. g. dekana je bil navduševalen, spodbuden v izomiko, oliko, branje in lepo vedenje. Na to sv. maša, katero je bral pred. vikar g. Anton Gregorič in običajni obhod z štirimi evangeliji. Društvo se je udeležilo z novo zastavo, ki je izvanredno krasna. Diči jo podoba sv. Cirila in Metoda, trak rumeno-črni in dragoceni trak št. ferjanskih deklet. Prava dika vsem briškim Slovencem!

Pri obedu so bili nekateri dostojanstveniki pri gostoljubnem g. vikarju. Tu so se lepe napitnice vršile, tako n. pr. je nazdravil g. dekan milostljivej kurnici, v kar ona nazdravi kat. bral. društvu št. ferjanskemu; prof. K. nazdravi vikarju; pred. župan g. dekanu itd.

Ob 4. uri so se zbrali gostje iz vseh gornjih Brd, tako iz Kozane, Kojškega, št. Martina, Kozbane itd. Goriški gostje, kakor tudi udje solkanske čitalnice čakali so pri Lenardiču. Tu se je vršil preprižan sprejem in potem vhod v št. Ferjan. Bilo nas je vseh blizu 1000 ljudi; naprej korakale so tri zastave in kajska godba. Navzoč je bil tudi predsednik čitalnice iz Pulja v Istri.

Točno ob 5. uri popoldne se je pričela na lepo urejenem prostoru visokorodnega gosp. bar. Formentinija „slavnostna beseda“. Ljudstvo se je prav gnetlo; nastal je „tabor“, ki je spoštljivo, mirno in pazljivo poslušal posamezne točke programa. Petje se je iznenadno dobro obneslo. Prav izvrstno so peli domači pevci pod vodstvom gosp. pevovodje Mariniča, kakor tudi kozanski moški zbor pod vodstvom g. skladatelja Volariča. Posebno pa se nam je dopadal mešani zbor. Tu smo imeli priliko občudovati izvrstne glasove in temeljito izučbo domačih ljubeznivih pevkinj. Sopran je bil neprecenljiv. Hvala vam vrle, drage domorodkinje! Zasluženo pohvalo je tudi žela pesem „Sarafan“ za sopran, alt s premijevanjem godbe. Ploskanja ni bilo konca in ponovitve je bilo treba. Tudi pri dvogovoru (g. Jug in g. Vugričeva), kakor pri deklaraciji (gd. Vugričeva mlajša) občudovali smo vrlo dekleta št. ferjanska. Zahvala čestivrednemu g. učitelju Jugu, ki je po svoji spretnosti dovadil vrle diletantije. Bog daj, da bi jednake moči še večkrat slišali, videli in občudovali. Narod napreduje! To ni prazna fraza, to je gola resnica, ki človeku dobro dē. Igra „Mutec“ igrala se je v občno zadovoljnost. Odlikoval se je posebno stari doktor in sluga, a tudi mutec, njega oče in hčerka, vsi so svoje vloge dobro in v zahvalo izvršili. Govor g. predsednika kat. bralnega društva, kakor tudi govor slavnostni g. Ernest Klavžarja bila sta na pravem mestu. Vse je bilo — in mi ne pretiramo — izborna lepo! Po besedi je bila prosta zabava, mej katero je svirala godba, peli so kozanski pevci in so se vršile zdravice. S posebnim navdušenjem sprejela se je zdravica mogočnej habsburške hiši in presv. cesarju Fran Josipu I. „Živio“ — in „Slava“ — klincev ni bilo konca; vročnariji so pokali, godba igrala!

Lep, vzvišen trenotek na skrajnej meji italijanskej!

Čas je v prijateljskih krogih hitro mineval in ura je došla, da smo se poslovili. Spoznali smo pri tej priliki v vse, kar je lepega, dobrega in koristnega nadušeni narod, spoznali smo toliko spoštovanih, narodnih, visoko izobraženih mož in seznanili se z njimi. Bratovska vez in ljubezen v duhu naroda našega vezala in družila je ogromno množico. Trenotja (in to je pač bil dan 12. junija), katera je poročevalec v družbi vrlih Bricev preživel, ostanejo mu v vednem spominu. Bog pozivi in ohrani naše vrle Brice! Konečno čestitam št. ferjanskemu društvu v lep vspeh in izvršitev pomenljive svečanosti.

Misel, da bi društvo postalo podporno, pretrési odbor vsestransko; le naprej, bodi mu geslo! Ti pa vrlo „bralno in podporno društvo v Gorici“, napravljaj večkrat izlete mej brate svoje, da se bratska ljubezen okrepi, zavednost širi, mesebojna narodna vzajemnost razveti! Temu bode še ložeje, če se okleneš svojega novega, mladega brata, goriškega „Sokola“, kateremu želimo mnogo lepega vspeha, in če poskrbiš po odboru svojem, da se osnuje nekaka zveza okoliških pevcev.

Se enkrat pa zakličem „katoliškemu bralnemu društvu v Brdih“:

V zavetje svoje le sprejeti
Izvoli, prapor, dobri Bog,
In društvo to, ki stvari sveti
Služuje, vseh varuj nadlog!
In ona dva, ki sta učila
Pred tisoč leti Slave rod,
Naj društvo bi nezgod branila,
Patrona mu: Ciril, Metod!

Iz Grgarja, 14. junija. V zadnji št. „Soče“ smo čitali dopis iz Grgarja, s katerim se jaz in večina ljudstva ne ujemamo popolnoma; zato naj mi bode dovoljeno tukaj malo spregovoriti.

Glede Vinka Vodopivca ne mislim govoriti, ker smo že večkrat čitali razne pohvale, katerih mu tudi nobeden ne misli in ne more tajiti. Kar se pa tiče poznejih prosilcev, tu mislim, da ni vse, kakor je bilo v „Soči“, „da smo na svojo žalost izvedeli, da je dotični prosilec odtegnol svojo prošnjo“. Da nam to ni bilo všeč, to uže vsak, kdor ima pešičko zdrave pameti v svoji glavi, lahko ugane, pa da bi žalovali, tega ne. Kedo naj bi žaloval po človeku, ki mu ni nič dobrega storil, ampak ga še za nos vodi, ali kakor se pravi, norce brije.

Kako bi žalovali za njim, ki nam že v prvem svidanju breznačajno odtegne ponujano roko. No prav za prav to ni nam v sramoto, ampak le njemu, ki tako otročje ravna. Pa kaj čemo, saj vemo, da za nas mora biti stanovitejši in ne tak, da bi danes prevzel in opravljal službo tajnika in bi s prvo nevednostjo nas pustil na cedilu v največje sili. Upamo vendar, da dobimo koga, ki ne odtegne svoje prošnje, ker to so le redki slučajji, kakor bele vrane.

Domačin.

Domače vesti.

Iz Gradca se nam javlja, da prideti Nj. Visokosti cesarjevič Rudolf in njegova soproga Stufanija v druge polovici meseca oktobra v Gradec. Ostaneta samo tri dni tamo, ter se napotita potem na obiskovanje drugih štajerskih mest.

Osebnosti. Gosp. deželni namestnik baron Pretis povrnil se je v četrtek iz Gorice v Trst. — Zdravnik gosp. dr. Leo Moskovics naselil se je stalno v Trstu. On je zelo na glasu radi bistroumnih spisov, koje je objavil lansko leto o koleri.

Naš slovenski indolog, g. prof. dr. Glaser je, kakor znano, prestavil dve indijski drami v slovensko, te smo imeli čast prijaviti v podlistku. Lansko leto pa je isti učenjak prestavil neko indijsko igro tudi v nemški jezik, zove se „Parvatis Hochzeit“. O tej prestavi smo čitali te dni v učenjaškem nemškem listu kratko razpravo, v katerej je mej drugim tudi rečeno, da morajo Nemci veliko hvalo vedeti g. prof. Glaserju, da jih je seznanil s tem jako važnim dramatičnim delom, katero je še le po njem postalo Evropi znano, prevod da je izvrsten, ki popolnoma odgovarja poetičnemu originalu, kar je toliko večje hvale vredno, ker nemški jezik ni materin jezik pisatelja.

Novi služabniki mestne občine. Višji nadomestnik občinske straže Anton Kreuzer imenovan je služabnikom pri mestnej blagajni; raznosilec pri istem uradu pa je imenovan Ljudevit Samuele in Bartol Degobej.

Prošnjo za odpravo proste uvožnje italijanske povrtine je vložila zadruga graških vrtnarjev c. kr. trgovinskemu ministertvu. Graška trgovinska in obrtna zbornica je sklenola, to prošnjo ministertvu priporočiti. Slovenci v tržaški okolici so tedaj dobili podporo v enej za nje jako važnej stvari.

Okoličane opominjamo, naj poprašajo enkrat pri magistratu, zakaj morajo plačati od vsacega mrliča, ki je umrl za kako nalezljivo bolezen, neko posebno takso od 7 gl.

Vrli Sežanci se zopet pripravljajo na velikansko veselico v nedeljo, 7. avgusta. Še vsakokrat, kadar so Sežanci kaj večega podvzeli, posrečilo se jim je tudi dobro; spomnimo se le na veselico za narodni dom, ki je dala čistega dohoka 300 gl., kakoršen čisti dohodek ni niti v mestih tako lahko mogoč. — Ali letošnja veselica obeča biti še večja in lepša, ker kakor se čuje, isti dan so si dali v Sežani rendez-vous goriški in tržaški Slovenci, in tržaška čitalnica namerava za isto popoldne aranžirati poseben vlak iz Trsta v Sežano, katerega se udeležijo vsa slovenska društva iz Trsta in okolice. Čisti dohodek veselice v Sežani pa je namenjen polovico za Erjavčev, polovico za Hribarjev spominek. — Tudi v tem obziru so Sežančani pravo pogodili. Želimo jim iz srca najlepši uspeh!

Tržaški magistrat je izdal povelje, da morajo peki ob nedeljah delo opustiti in peč še le o polnoči zakuriti. Nekateri peki se drže tega povelja, ki je pravilno, drugi pa ne, magistrat pa nič ne pazi in dela sitnosti samo takim, ki mu ne stoji prav. Kdor se drži postave, pa ima škodo, in zato je želeli, da bi vlada sama vzela v roke kontrolo, ker z magistratom ne gre „pa ne gre“.

Dvojna mera. Pač se ubožci zastoj ne pritožujejo zaradi dvojne mere. — V torek proti večeru se je neka elegantna ekipaža peljala proti sv. Andreju, kamor navadno korači tržaški „highlife“. — Kočijaž pa je prehitro vozil in ne daleč od rotunde je povozil 6—8letnega dečka, baje okoličanske rodbine in sicer je ubogi dečko kmalo potem, ko je bil povozen, mlado svojo dušo izdahnol. Židovski listi, ki sicer na take novosti planejo z vso slastjo, ako se prigodi kaj veliko manjšega komu slovenskemu kočijažu, pa so vso to stvar trdovratno zamlčali. — To pomenja, da so prvič mazali, drugi, da mora biti gospoda dobro rudeča, in deček okoličan. — Taka je poštena lahonska žurnalistika.

Poskušnja vožnja na hrpeljske železnice bila je zopet včeraj ob 5. uri zjutraj. Težka lokomotiva odšla je od hrpeljskega kolodvora na tržaški in zopet nazaj. Vožnja obnesla se je prav dobro. — Dasi-ravno je bil poskus zgodaj zjutraj, nabralo se je vender dokaj radovednežev ob celej obali.

Zabavni izled v Devin v nedeljo ob 4 popoldne z parnikom Intrepidu bode posebno zanimiv, ker je dovolila knežinja Hohenlohe, da sme ta dan vsakdo ogledati si sloveči njen grad. — Parnik se povrne v Trst ob 1/2 9 uri zvečer.

Slovesnosti v Kopru udeležilo se bode jutri iz Trsta gotovo mnogo občinstva. Sveti Lazar je namreč Koperski patron v proslavo katerega se bode priredila velikanska procesija. V to svrhu je neko podvzetje določilo parnika „Egida“ in „Marquado“, koja otideta iz Trsta ob 7, 8 in ob 1/2 10 uri predpoldne. Ob 1/2 4 popoldne odplovi parnik „Marquado“ zopet v Koper. Povratita se v Trst Marquado ob 1/2 1 in 9/2, Egida pa ob 8 zjutraj in ob 1 uri popoldne.

Tržaške novosti:

Obletnica za ranjcega Dolinarja. Jutri ob 9. uri zjutraj bode na pokopališču pri Sv. Ani sv. maša in petje na grobu Dolinarjevem.

Čudni značaji, čudni nazori. „Il Matino“ in „tetka tržaška“ uže par dni sveto natvezujeta, da je tržaški pode-sta v lastnej osebi šel te dni k vojaškemu poveljniku, fml. baronu Koberju ter ga prosil, naj ne zameri, ker je mestna delegacija odrekla mestni vrt oficirjem za koncert v dobrodelni namen. „Triesterca“ si, to pripovedujoč, prizadeva na vse kriplice, da opere zamurce. Ali „Salobarda“, ki ne trpi poleg sebe, po italijanih takozvanih „Lanzichinechi“, ker pravi, da liberalnim Italijanom ni treba več pomoči po prodanih vojakihi, ki služijo vsem in povsod, je zopet enkrat povzdignola svoj glas ter te dni glasno oprekala „Triesterca“ in „Mattino“, češ, da ona neveruje, da se je tržaški podešt tako ponižal, da je šel koga prosit odpuščanja, in ako bi bil tudi šel, je to storil privatno za svojo osebo;

kajti vrt je odrekla delegacija, ki je korporacija, stoječa nad županom. Ciapa sù, povero Lanzichineco!

Sicer pa postajajo Lahoni vsaki dan silnejši, in vsi „Beschwiechtigungshofrätthe“ nič ne pomagajo.

Nesreča. 17-letni mornar Peter Lučič prišel je včeraj na krovu Lloydovega parnika „Timavo“ med kolesa mačka, koja so mu strla levo nogo. Odnegli so ga takoj v bolnico.

Policijsko. V sklačišči g. J. L. v ulici Stadion št. 16 so ukradli tatje 9. gl. iz zaprte miznice. — Kmet Miha Trippas od sv. Antona pri Kopru je zaspal pred Lloydovo palačo. Nek spreten uzmovič si je mej tem prisvojil njegovo novčarko z 13 gl.

Sodnijsko. Težak Julij Baseggio je dobil radi goljufije 12 dni zapore in 16 letni Viktor Tomasini radi tatvine 7 dni ostrega zapore. — 37 letni Jakob Stofa iz Barkovlj, koji je bil obtožen požiganje, ker je provzročil dne 6. februarja t. l. ogenj v hiši z. Ivana M. Martelanca v Bakovljah. Ker se je pa dokazalo, da je bil obtoženi ta dan popolnoma pijan, bil je obtožbe oproščen toda, kaznovan radi prestopka pijanosti sē 6 tedni poojstrenega zapore. — Josipina Sancin iz Škedenje pa je dobila radi tatvine 4 mesece ječe.

Ponarejen denar. Uže nekaj časa nahajali so se pogostoma ponarejeni goldinarji v Smledniku, v Crkljah in v Kranju. — Po trudopolnej preiskavi posrečilo se je oblasti zasačiti ponarejalce in jih dati sodnji. Ti so namreč: Josip Karn, Franjo in Ivan Stefe, kovača Ivan in Martin Šber in Karnova soproga Marija. Tudi njeno 10 letno hčerko so zaprli. Pri hišnje preiskavi se je našlo 113 ponarejenih goldinarjev in 2 stroja za tisek.

Vabilo na veliko veselico, koja priredijo Kraško-Brkinsko-Pivški rodoljubi v Naklem v prostorih gospoda župana Ferdinanda Mahorčiča dne 26. junija 1887. leta s prijaznim sodelovanjem Sežansko-čitalničnih igralcev in Sežanskih pevcev. Spored: 1. Sprejem „Tržaškega Sokola“ in drugih trž. gostov, pri slavlolu. 2. Izlet v „Škojansko jamo“. 3. Hr. Volarič: „Slovenca dom“, zbor. 4. Slavnostni govor. 5. B. Ipavec: „Ladija“, zbor. 6. Deklamacija: „Pevčeva kletev“, deklamuje gd. G. 7. B. Ipavec: „Lepa naša domovina“, zbor. 8. Šaljivi dvospjev: „Čevljar in krojač“. 9. Igra: „Dva gospoda pa jeden sluga“, burka s petjem. Eno uro počitka. 10. Ples. Vstopnina k veselici in plesu za osebo 50 novč. Čisti dohodek je namenjen: na polovico za Fr. Erjavčev ustanovo, a drugo polovico za Ant. Hribarjev spomenik, radi tega se prostim darovom ne stavijo meje. Vstopnina v jamo je za isti dan na 20 kr. znižana, v koja gospoda gosti pojdejo, kedar jim bode drago. Pričetek veselice ob 4 1/2 popoldne.

Pedagogičsko društvo v Krškem je ravnokar izdalo in založilo „Pedagogičski letnik“, obsežajoč „Občno vzgojeslovje“ (po dr. Jos. Michu poslovenil Fr. Gabrček), „Pouk o črticah“ s podobami, II. del (Jos. Bezljaj) in razne pedagogično-didaktične spise. Cena knjigi je za neude 1 gl. 40 kr. (po pošti 5 kr. več.)

Poleg tega so se izdali posebni odtisi „Občne vzgojeslovja“ (cena 80 kr.) in „Pouka o črticah“ (cena 30 kr.); po pošti 5 kr. več.

Ker so te knjige prve v tej stroki, nadejati se je obile naročbe. — Denar naj se pošilja odboru „Pedagogičskega društva“ v Krškem.

Tombola v Gorici. V sredo 29. t. m. to je na praznik Sv. Petra in Pavla bode v Gorici navadna tombola ubogim otrokom v korist. Lani je bila šiba kolera vzrok, da slovesnosti ni bilo, zatoraj bode vladalo pri letčanej še mnogo večje veselje.

Strašna nesreča. O groznem potresu 10. t. m. v Wjernejih (Azija) doznamo sledeče podrobnosti. Do 14. t. m. izkopali so iz razvalin popolnoma zrušenega mesta 960 mrličev. To pa je še-le majhen del ponesrečenih, kajti gotovo je bilo 6 do 8000 ljudi zasutih, kajti od 30.000 prebivalcev pogreša se dozdaj tretji del. Vsega skupaj podrla se je 3260 poslopij, mej katerimi je bilo 2000 hiš iz kamena sezidanih. Porušilo se je tudi 6 ruskih cerkev, dve turški djami in židovski tempelj.

Tržno poročilo.

Kava. — Kakor smo uže zadnjič rekli, je nastopila reakcija, cena je nakrat padla za 5 do 8%. In tendenca je, da še veliko p. de. Sivar je bila res uže pretkana in vsak misleč je moral videti, da bodo strune kmalo počile. — Ker so se šp. kulantje prestrašili se je zadnji teden prodalo čisto malo kave, in sicer 300 vreč kave Rio po f. 112 do 128, 800 vr. Santos po f. 110 do 125, 100 kvintalov Ceylon plant. po f. 134 do 148. Po toronto stane f. 136

